

MEMÒRIA DE LA INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA
PREVENTIVA EFECTUADA AL CARRER DE LES
MAGDALENES 21-25, I CARRER TOMÁS MIERES,
1-5 DE . BARCELONA
(CIUTAT VELLA).

CODI MHCB: 004/07.

Dates de la intervenció: Del 15 al 19 de gener de 2007

CARLES NAVARRO BARBERÁN

Març 2007

ÍNDEX

1. Fitxa tècnica	3
2. Situació del jaciment	4
3. Notícies històriques i intervencions anteriors	6
4. Motivacions i objectius de la intervenció	13
5. Metodologia	15
6. Descripció dels treballs realitzats	16
7. Conclusions	20
8. Bibliografia	22
ANNEXES	24

Repertori estratigràfic

Documentació gràfica

- Documentació fotogràfica
- Documentació planimètrica

1. Fitxa tècnica

NOM DEL JACIMENT	Carrer de les Magdalenes,21- 25 Carrer Tomas Mieres 1-5
UBICACIÓ	Barri de la Catedral (Districte de Ciutat Vella) Barcelona
COORDENADES UTM Fus31N amb Datum ED50 (UB/ITC)	X: 431154.12 m. Y: 4582325.67 m. Z: 10,038 m. s.n.m.
CONTEXT	Zona urbana
TIPUS D'INTERVENCIÓ	Preventiva terrestre
CLASSE D'ACTIVITAT	Control i/o excavació
DATES D'INTERVENCIÓ	Del 15 al 19 de gener de 2007.
PROMOTOR	FECSA ENDESA
EQUIP TÈCNIC	Direcció: Carles Navarro i Barberán

2. Situació del jaciment

El seguiment arqueològic que s'ha efectuat, i del qual presentem la memòria, s'ha portat a terme al nucli antic de Barcelona, concretament al barri del de la Catedral (Ciutat Vella), situat en una zona d'expansió de la ciutat medieval. S'ubica en un sector de Ciutat Vella proper al nucli primigeni de Barcelona, un indret amb terrenys quaternaris, situat entre els antics cursos d'aigua de les rieres que transcorrien per l'actual avinguda de Portal de L'Àngel i el carrer del Pi i per la Riera de Sant Joan.

El terme municipal de Barcelona se situa bàsicament sobre una superfície gairebé plana (el Pla de Barcelona). El Pla limita pel sud-est amb el mar i pel nord-oest amb una barrera muntanyosa, la Serralada Litoral, que el separa de la veïna depressió del Vallès, mentre que s'expandeix cap al nord-est i el sud-oest fins als límits naturals que marquen les artèries fluvials del Besòs i del Llobregat. Les coordenades entre les quals s'estén són 2°7' a 2°11' de longitud est de Greenwich i 41°22' a 41°27' de latitud nord.¹

La funció de capital de Barcelona ha estat sens dubte afavorida per la situació geogràfica del Pla, on conflueixen els dos grans eixos de comunicació que travessen en direcció nord - sud la Catalunya central (el Llobregat i l'eix dels rius Besòs - Congost - Ter); accedeixen a la ciutat a través del congost de Martorell, el primer, i del coll de Finestrelles, sota el turó de Montcada, el segon².

En aquesta plana, quasi completament urbanitzada avui, es destaquen unes zones clarament distingibles³:

- a) El nucli antic, que restà clos fins a la desaparició de les muralles, a mitjans del segle XIX. Proper a la mar, està dominat pel sud pel gran promontori de Montjuïc, que s'aixeca suaument sobre el Pla i cau bruscament sobre la mar, facilitant així la defensa del litoral. En aquesta zona hi podem diferenciar tres àrees:

¹ SANZ, 1988, pàg. 17, 19 i 21.

² AA. VV., 1982, pàg. 68.

³ AA. VV., 1982, pàg. 68.

- un nucli central, damunt el Mont Tàber, que correspon a la primitiva ciutat romana.
 - al voltant d'aquest nucli central trobem tot un seguit de petites viles que es van formar en època medieval i que s'inclogueren dins el perímetre de les muralles aixecades els segles XIII-XIV: les vilanoves del Pi, de Santa Anna, de la Mercè, de Sant Cugat, de Sant Pere, de Santa Maria del Mar o dels Arcs, entre d'altres.
 - els darrers sectors del nucli antic de la ciutat, és a dir, la Rambla i el Raval, que començaren a ser urbanitzats quan van quedar inclosos dins del tercer recinte fortificat, entre la segona meitat del segle XIV i la primeria del XV⁴. És en aquesta àrea on s'ha realitzat el seguiment de què és objecte aquesta memòria.
- b) Una sèrie de petits nuclis de poblament més densos, antics pobles forans creats a l'entorn de la ciutat, sense possibilitat d'aproximar-se a la Barcelona emmurallada per evidents raons estratègiques. No fou fins a darreries del segle XIX i principis del XX, una vegada enderrocades les muralles, que anaren essent annexionats a la ciutat.
- c) Una àmplia zona quadriculada, de carrers amples, planificada a la segona meitat del segle XIX (l'Eixample del Pla Cerdà), quan caigueren les muralles medievals que encotillaven el creixement urbanístic de la ciutat. L'Eixample va representar la unió entre la Barcelona vella i els municipis del Pla (que, com ja hem dit, acabarien formant part de la ciutat a partir de la fi del segle), i permeté alhora el creixement demogràfic i urbanístic modern, ultrapassat els darrers decennis per un creixement sovint caòtic i incontrolat que ha arribat, amb caràcter marcadament suburbial, als racons més extrems de la plana i ha amenaçat tota la muntanya.

⁴ HURTADO, MESTRE i MISERACHS, 1995, pàg. 120-121.

3. Notícies històriques i intervencions anteriors

3.1. Notícies històriques

La zona on s'ha realitzat la intervenció arqueològica té un gran interès arqueològic i està qualificada d'alt valor històric. Forma part del que denominaríem com l'antic barri medieval de Sant Pere que fou una àrea ocupada per vivendes de la ciutat medieval, urbanitzat a partir dels segles XI-XII.

Aquest barri neix al voltant del monestir de Sant Pere de les Puelles, fundat l'any 945 pel Comte Sunyer.

Al segle XI ja es parla de Sant Pere com una de les vilanoves que van créixer a prop de la vella ciutat romana emmurallada. Aquesta Vilanova tenia una base agro-ramadera com les vilanoves dels Arcs, Sant Cugat i Sant Pau, mentre que les vilanoves de la Bòria i Santa Maria de les Arenes tenien una economia relacionada amb el comerç i les activitats portuàries.

Entre els segles X i XII Barcelona i totes les seves vilanoves circumdants veuriem un creixement econòmic i demogràfic gràcies a la bonança agrícola i més tard al desenvolupament comercial i monetari. Al segle XIII començà la construcció d'unes noves muralles que protegissin tots els barris i donessin major unitat, el barri de Sant Pere hi serà inclòs entre 1286 i 1295.

El barri de Sant Pere des del segle XIII, absorbeix una gran proporció de recent arribats, i fins i tot en èpoques de descens demogràfic de la ciutat, en aquest barri creix o es manté la població. Entre els segles XIV i XVIII la població s'organitza en gremis i cada gremi es situa en zones molt concretes de la ciutat, carrers i illes en les que vivien la major part dels seus membres i on instal·laven els seus tallers, i fins i tot els seus comerços. Dins d'aquest sistema

l'existència d'alguns elements estructurals, com el Rec, el port, el Mercadal, els camins, les clavegueres... determinen la situació de la major part dels gremis. El barri de Sant Pere comptava amb el Rec Comtal, construït en el segle X per tal de dur a la ciutat aigua del Besòs, possiblement aprofitant restes dels antics aqüeductes romans. També comptava amb molins, així doncs s'hi instal·len els primers grups relacionats amb les indústries tèxtils, concretament amb la llana (Teixidors, Paraires, Carders,) així com pagesos. Aquesta especialització en els treballs tèxtils es modificarà més tard cap a la confecció i s'ampliarà amb nous oficis, com velers i velluters. Aquesta fou també una zona de residència d'algunes famílies de notables.

És però el desenvolupament de la indústria cotonera el que defineix l'etapa més puixant, durant els segles XVI i XVII. Els antics tallers llaners es van actualitzant i reconvertint en indústries cotoneres i la capacitat de producció augmenta progressivament, així com la xifra de treballadors. En aquests segles hi ha un notable creixement de població, obrers dedicats al treball tèxtil. Durant el segle XVIII els canvis tècnics en la indústria tèxtil fan necessari més espai ja que les noves fàbriques amb màquines de vapor no hi caben, i així es traslladen al barri del Raval.

Però els canvis més importants del barri són a causa de les darreres grans reformes urbanístiques de la ciutat: la creació del carrer Princesa i l'enderroc de la muralla a mitjans del segle XIX, i entre 1908 i 1958 la Reforma, és a dir, la construcció de la Via Laietana, que va ser una operació complexa.

En l'obertura de la Via Laitena hi van haver quatre objectius bàsics: el sanajament dels barris de la ciutat vella, la connexió vial entre l'àrea portuària i els nous barris de l'Eixample, la voluntat de creació d'un centre de negocis modern i, finalment, la revaloració del centre històric com a espai simbòlic i monumental. Va afectar uns tres-cents edificis i unes dues mil famílies.⁵

⁵ Griñó, DAMIÀ. 2005

Però en aquest indret, hi han dues construccions que, per sí soles ja destaquen per la seva importància històrica: les restes de l'aqüeducte romà, situades a l'interior de la finca del Carrer de les Magdalenes 25 i l'antic Convent de Santa Magdalena, del que es desconeix el seu emplaçament exacte.

3.1.1. El Convent de les Magdalenes.

L'edifici més important de la zona fou el convent de les Magdalenes i creiem necessari dedicar-hi un apartat individualitzat dintre d'aquesta memòria.

Les notícies ens parlen de que aquest convent es va començar a construir al 1364 i/o 1365. Posteriorment l'any 1372 es va adoptar la regla de Sant Agustí i al 1500 va passar a ser de les monges Agustines de Santa Maria Magdalena. La situació exacta no la podem assegurar però estava situat molt a prop del que ara és la Via Laietana. Ens consta que aquest convent fou enderrocat l'any 1877. Constructivament no tenim moltes referències, però se sap que podia tenir un claustre gòtic⁶. Una altra notícia que ens arriba és que al 1690 hi va haver un incendi que el va destruir parcialment, però que poc després es va tornar a reconstruir.

3.1.2. Antecedents de l'aqüeducte de Barcino

Apart de les evidències arqueològiques que ens demostren l'existència d'un aqüeducte romà a Barcelona, tenim una sèrie de notícies històriques que ens arriben per mitjà de fons escrites i fan referència explícita a aquest aqüeducte.

D'entrada en l'excavació efectuada per Damià Griñó⁷, en aquest mateix Carrer de les Magdalenes, nº 25, va documentar un tram considerable d'aqüeducte romà. Es tracta d'una canalització de 108 metres de longitud (93

⁶ GARRIGA I ROCA. "Quarterons de Garriga i Roca". Museu d'Història de la Ciutat. **A GRIÑÓ, Damià, 2005.**

⁷ . Griñó, DAMIÀ. 2005

metres en continuïtat), amb una orientació sud-oest nord-est, d'una amplada total que va d' 1,30 metres a 1,50 metres i amb una alçada màxima de 1,40 metres. Les seves característiques constructives passen per unes parets “*d’Opus Caementicium*” de pedres lligades amb morter de calç blanc, d’entre 35 a 45 centímetres d’amplada. Aquestes parets paral·leles allotgen una conducció interna de 60 centímetres i l’interior de l’espai de la canalització presenta un revestiment “ *d’Opus Signinum*” a l’igual que la base. També en algun tram es documenta l’arrencament d’una coberta.

Dins la seva memòria, ens parla de les diferents notícies i evidències relacionades amb l’esmentat aqüeducte. Destacan les següents referències:

La notícia escrita en els llibres de cròniques de *Plini*,⁸ on ens fa una explicació detallada d’aquest element arquitectònic. Es refereix a *Barcino* com “***petita ciutat emmurallada***”, i ens parla de dos aqüeductes que portaven l’aigua de Montcada i Collserola.

D'altra banda també hi ha evidències epigràfiques d'inscripcions⁹ que ens parlen d'un personatge que va viure a *Barcino* en el segle I d C. *Luci Minici Natal*, la inscripció ens parla d'unes termes públiques que s'alimenten d'aigua que venia d'un brollador de Montcada. La inscripció ens diu que aquestes termes públiques (situades sota la plaça Sant Miquel) varen ser una donació de *Quadroni Ver* i el seu pare, *Luci Minici Natal*, un dels senadors que es citen més en les fonts epigràfiques, i un personatge que va engrandir la ciutat de *Barcino*, aconseguint una corona de llorer ens els jocs d'Atenes. També es creu que aquest personatge va fer possible la construcció de l'aqüeducte.

Les troballes arqueològiques de l'aqüeducte romà de *Barcino*, no són

⁸ . PLINI NH.XIV.73. A GRIÑÓ, Damià, 2005.

⁹ . DURAN I SANPERE, Agustí. “*Barcelona i la seva història*”. Volum II. A GRIÑÓ, Damià, 2005.

molt nombroses. La primera troballa significativa fou l'any 1958¹⁰, i es situa a la Plaça Nova, al davant de la Catedral de Barcelona, i més concretament davant de la torre circular de la Casa de l'Ardiaca. Quan es va excavar l'interior de la torre de defensa, es varen localitzar dues arcades de l'aqüeducte, que entrava per aquest punt a la ciutat de *Barcino*. Les dues arcades ens mostren les característiques constructives d'aquesta estructura i ens dona una dada important. Per damunt de les arcades passen dues canalitzacions, que arribaven de forma paral·lela, i que tenen moments constructius diferents. Aquest fet ens fa creure en la hipòtesi dels dos aqüeductes, un que ve de Collserola i un altre que ve de Montcada i que conflueixen a l'entrada de la ciutat.

La següent troballa fou l'any 1988, al carrer Duran i Bas. Aquesta troballa fou casual, propiciada per l'enderroc d'una casa vella dels números 12 i 14 del carrer. Un cop enderrocada la casa es varen adonar que en el mur de separació entre la casa dels números 12, 14 i la casa que ocupa els números 14, 16, s'intuïen cinc arcades tapiades que resultaren ser un tram d'aproximadament 20 metres de l'aqüeducte. Es varen localitzar quatre pilastres d'*Opus Vittatum* fet de carreus rectangulars de Montjuïc, units amb morter de calç. Els pilars tenen una secció quadrada de 1,70 metres de costat i per damunt dels pilars tenim una imposta de carreus de mida considerable, que suporten el pes d'uns arcs, constituïts per dovelles de mida mitjana de forma trapezoïdal. Justament per sobre dels arcs es presenta una cornisa correguda, sobre la qual s'aixecaria la canalització de l'aigua.

L'última notícia arqueològica i més recent, fou l'any 2004¹¹. La troballa es situa al carrer Coronel Monasterio 6-16, districte de Sant Andreu de la ciutat de Barcelona, i fou una intervenció arqueològica realitzada entre el 9 de març i el 19 de maig de 2004.

¹⁰ . FLORENSA FERRER. Adolfo "*La valoración urbanística del circuito romano*". Ayuntamiento de Barcelona. **A GRIÑÓ, Damiá, 2005.**

¹¹. GINER IRAZO, Daniel "*Informe de la intervenció arqueològica preventiva al carrer Coronel Monasterio*" 6-16. **A GRIÑÓ, Damiá, 2005.**

3.2. Intervencions anteriors

Pel que fa a les intervencions anteriors i ja que aquestes són molt nombroses, ens centrarem en les més properes a la zona d'actuació, tant a nivell temporal com geogràfic:

Carrer de l'Argenteria i Manresa (Núria Miró, 1997). Es confirma l'existència d'un nucli d'època romana fora dels murs de la ciutat. La seqüència estratigràfica abasta des de el segle I d.C. fins els nostres dies. Entre els segles I i IV d.C. es constata l'inici d'activitat urbana, amb les primeres obres d'infraestructura de serveis. Entre els segles IV-V va ser documentada part d'una necròpolis amb enterraments d'inhumació orientats SO-NE, de fosses simples sense coberta ni aixovar.

Documentats nombrosos murs d'edificacions, datats entre els segles XIV-XVII. S.XVIII-XIX: reformes de cases amb obertures de soterranis i serveis urbans (clavagueram).

Carrer Manresa (Damià Griñó, 1998). Documentats diversos nivells d'època romana datats entre els segles II-III d.C. Altres estructures corresponen a retalls, pous i murs datats entre els segles IV-VI d.C.

La resta d'estructures localitzades abasten des del segle XV fins al XIX i es tracta de dipòsits, murs, i edificacions corresponents a l'antic parcel·lari.

Carrer Sant Pere Mitjà, 2 carrer Verdaguer, 1 Carrer Callís, 2b (Jordina Sales, 2000). Es tracta d'una zona d'abocament de deixalles domèstiques d'un habitatge del buró Barcelona de Sant Pere que quedaria clausurat en època moderna. Trobades de restes ceràmiques de producció barcelonina baix medieval (s.XIV-XV-XVI).

Carrer Sant Pere Mitjà 54-56 (Sara Simó, 2001) Localitzades escasses estructures que aporten una curta seqüència cronològica. Aquesta abasta des

de mitjans dels segle XIX fins a ple del segle XX. Documentats diversos paviments, un pou i varies canalitzacions.

Ampliació del Carrer Francesc Cambó, Carrer Pou de la Figuera, dins de les obres de construcció de la recollida pneumàtica d'escombreries. (UTE Codex-Àtics, 2002, 2003, 2006, 2007). Documentada part d'una necròpolis datada al segle VI d.C. amb l'aparició d'una veintena de tombes d'inhumació, simples i sense aixovar, orientades NO-SE, que s'integrarien dins l'àrea cementerial que s'estenia a l'exterior de la muralla Est.

Les primeres troballes posteriors a l'abandó de la zona com a necròpolis corresponen a pous, dipòsits, murs que cronològicament abasten des del segle XIV fins al segle XIX, amb edificacions corresponents a l'antic parcel·lari de la zona.

Mercat de Santa Catarina (Jordi Agüelo, Josefa Huertas, 1999, 2003).

L'edifici del mercat ocupa part del solar de l'antic convent de Santa Catarina, documentat entre els segles XIII i XIX. A més, l'excavació arqueològica ha posat en evidència una gran complexitat d'estructures i una ocupació en el temps des del Bronze Inicial fins a l'actualitat.

Carrer de les Magdalenes, 25 (Damià Griñó, ATICS, 2004 ; Miquel Soberon CODEX, 2005) .

Segle I dc: Concretament restes de la pilastra de l'aqüeducte romà,

Segles IX-X: Sitges relacionades amb tasques agrícoles.

Segle XV: es tracta d'una fossa séptica, excavada en el subsòl geològic i amortitzada amb material ceràmic d'una gran varietat tipològica.

Segles XVI-XIX: Gran varietat d'estructures, parets mestres, pous, retalls irregulars excavats en el subsòl geològic.

Carrers de Via Laietana, 61, Via Laietana 49-71, 56-66; C/.Comtal 31-37; C/.de les Magdalenes 12-14 i C/. Tomàs Mieres 5-7 (Eva Orri, 2004).

Diverses estructures, parets, paviments del segle XVIII-XIX., clavagueram del segle XIX, fragments ceràmics descontextualitzats dels segles XVI al XIX.

4. Motivacions i objectius de la intervenció

El seguiment arqueològic de la present memòria va originar-se a partir d'una obra promoguda per l'empresa FECSA ENDESA per tal de realitzar un ramal d'escomesa per una conducció de línia subterrània de baixa tensió (núm. llicència d'obra: BAFECZE0221916). Concretament, els cables de baixa tensió es canalitzaren des del núm. 25 del Carrer de les Magdalenes fins al Carrer de Tomas Mieres num. 5.

Com que l'àrea afectada forma part d'una Zona d'Interès Arqueològic i d'alt valor històric de la ciutat de Barcelona, es va considerar necessari efectuar-hi una intervenció arqueològica preventiva.

El control arqueològic de l'obra s'encarregà a l'empresa de gestió arqueològica ATICS, S. L., i l'arqueòleg Carles Navarro en va assumir la direcció tècnica. Els treballs de control es dugueren a terme entre els dies 15 i 19 de gener de 2007, sota la supervisió del Servei d'Arqueologia del Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona. Pel que fa als treballs d'estesa de cable, van ser executats per l'empresa Especialidades Eléctricas, S.A. (ESPELSA).

Amb el seguiment arqueològic, es pretenia, d'una banda, localitzar i documentar possibles restes patrimonials que poguessin veure's afectades per l'actuació urbanística, i, de l'altra banda, i relacionat amb la primera, obtenir la màxima informació possible de l'àrea afectada per tal de complementar els estudis realitzats fins a l'actualitat. En aquest sentit s'ha de tenir en compte que:

- a) Forma part del *suburbium* de la ciutat romana de *Barcino*.
- b) El solar està situat en l'el traçat probable d'un dels aqüeductes de la ciutat romana.
- c) Es troba dins una de les zones d'expansió de la ciutat en època baix medieval.

- d) Es troba en el sector on hi havia el Convent de les Magdalenes. El convent es va començar a construir al 1364-65, per una comunitat de dones arrepentides. Al 1372 es va adoptar la regla de Sant Agustí i al 1500 es van convertir en monges Agustines de Santa Maria Magdalena. El convent es trobava al carrer de les Magdalenes, molt a prop de l'actual Via Laietana i va ser enderrocat l'any 1877. Tot i que no es conserva massa informació, se sap que existia un claustre que probablement era gòtic. La resta de documents conservats ens informem que al 1690 hi va haver un incendi i d'una sèrie de reformes que es van realitzar per recuperar els edificis que havien patit aquest incendi.

5. Metodologia

Tal i com el Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona especifica, en aquesta intervenció arqueològica s'ha utilitzat el mètode de registre ideat per Edward C. Harris¹² i Andrea Carandini¹³.

Es tracta d'una metodologia sistemàtica que consisteix a registrar objectivament els estrats que s'exhumen, amb l'objectiu d'entendre'n la formació, delimitació i ordre de deposició. Per a fer-ho, es numera els estrats sota el nom d'"unitat estratigràfica" (u. e.), de manera que se'ls individualitza uns dels altres. Cada u. e. es registra en una fitxa on s'indiquen les dades que permeten la seva correcta identificació i descripció (ubicació en el jaciment, característiques físiques, posició física respecte a la resta d'u. e. del jaciment amb les quals es relaciona).

Aquest mètode també inclou la realització de material gràfic: planimetria d'una banda i fotografia de l'altra. La planimetria es concreta en plantes i seccions, les quals ens donen, respectivament, una visió diacrònica i una de sincrònica de les troballes realitzades. S'ha efectuat dibuix en planta de les estructures localitzades (**UE.105, UE.108, UE.111**) i de la secció del perfil en detall de les estructures (**UE.105, UE.108**) en la rasa **100**. En ambdós casos queden prou representades amb la documentació fotogràfica. Pel que fa al material fotogràfic, és imprescindible per a la constància visual dels treballs realitzats.

Cal esmentar també el tractament que es dona al material arqueològic, si n'apareix durant els treballs d'excavació (no és aquest el cas del seguiment de la present memòria). En primer lloc, es renta amb aigua (sempre que sigui possible per les característiques del material) i se sigla cada peça, per tal de deixar constància del seu lloc de procedència (la sigla consisteix en el codi del jaciment – amb l'any– i la unitat estratigràfica a què pertany el material). I, en segon lloc, les peces preferents, és a dir, aquelles que tenen forma o una decoració prou important, es dibuixen i reben un número, per tal que quedin individualitzades.

¹² HARRIS, 1991.

¹³ CARANDINI, 1997.

6. Descripció dels treballs realitzats

El seguiment arqueològic es va portar a terme entre els dies 15 i 19 de gener de 2007.

El procediment de treball fou el següent: l'extracció del paviment actualment en ús i de la seva preparació es va portar a terme mitjançant martell compressor manual; pel que fa al buidatge de les rases fins a la profunditat desitjada, també es va realitzar de manera manual, utilitzant pic i pala.

Es van excavar un total de dues rases, amb posterioritat a l'obertura de cales de comprovació que acabaren formant part de les mateixes i que, per aquesta raó, no han rebut tractament diferenciat. S'anomenà **rasa 100** la ubicada al carrer de les Magdalenes, entre els núms. 23-25; i **la rasa 200** va de la cantonada del carrer de les Magdalenes, núm 12, fins al carrer de Tomàs Mieres núm 6-8. El creuament del carrer de les Magdalenes es va fer aprofitant una tubular ja existent.

El paviment actualment en ús en el carrer de les Magdalenes, està format per lloses de pedra de 40x40x5 cm. La **rasa 100** tingué una amplada de 40 cm i uns 80 cm. de fondària. El paviment actualment en ús del carrer Tomàs Mieres és l'anomenat "panot" de 20x20x4 cm. **La rasa 200** tingué una amplada de 40 cm. d'amplada, amb uns 75 cm. de fondària.

Les unitats estratigràfiques que aparegueren durant el procés d'excavació es van anar numerant de manera correlativa a partir del número que identificava la rasa (per exemple, del 101 en endavant en el cas de la rasa 100).

Els nivells superficials, en tots els casos, van correspondre als paviments actualment en ús, consistents en lloses o "panots" (unitats estratigràfiques **101, 201**) i a les seves preparacions de morter i formigó de ciment (**102, 103; 202, 203**).

Per sota d'aquestes unitats superficials, es documentà a la **rasa 100** un nivell format (**UE. 104**) per sauló de color ataronjat, sorres, planxes de protecció FECSA, així com maons que protegeixen la canonada de l'aigua. Tot barrejat amb un reompliment de runes, segurament provinents de la remodelació de la vorera de la finca en obres, del carrer de les Magdalenes núm. 25. A **rasa 200** es documenta un nivell format (**UE. 204**) per sauló de color ataronjat, sorres i bossades d'argila vermella.

En les dues rases trobem restes de material constructiu contemporani, plàstics i clapetes d'argiles vermelles, que cobria serveis contemporanis (aigua, llum i gas).

En tots els casos, l'estrat s'estenia més enllà de la cota màxima de les rases respecte el nivell de circulació actual, és a dir, que continuava més enllà de 75-80 cm., aproximadament, entre 9.238 i 9.15 m s.n. m. de profunditat. La presència d'aquest sauló respon a obres realitzades en època contemporània per a la instal·lació de xarxes subterrànies de serveis.

Per sota dels nivells de sauló i de reompliment de runes, únicament van aparèixer estructures, a la **rasa 100**, coincidint amb la façana de la finca del carrer de les Magdalenes núm 25, d'on ja s'han localitzat diverses estructures en el seu interior ¹⁴.

RASA 100

En el cas de la rasa 100, es va localitzar les estructures següents (**UE.105, UE.108, UE.111, UE.115**). Malahoradament tres d'elles (**UE.105, UE.111, UE.115**), es van veure afectades, en diferent grau pels treballs necessaris per la preparació de la rasa de canalització per l'estesa de tubs de cable elèctric. Es va avisar al Museu d'Història d'aquest fet i amb el seu vist i plau, i seguint la normativa de la mateixa institució, varem procedir al desmuntatge parcial de les esmentades estructures.

¹⁴ Griñó, DAMIÀ. 2005

Així doncs presentem les unitats estratigràfiques afectades amb la seva topografia i documentació gràfica.

UE.105: Aquesta estructura, és un mur fet de pedres de mig i gran tamany, de formes irregulars. Tot aixó lligat amb morter blanc de calç. Aquest mur es trobava situat, gairabé, sota la façana actual del nou edifici construït al Carrer de les Magdalenes, núm 25, just en el lloc on havien montat la caixa d'entrada per les connexions elèctriques. Va aparèixer amb una cota superior de 9.708 m.s.n.m. aproximadament¹⁵. Amb una orientació N-S.

Les mesures que hem recollit són 0.38-0.40 cm. de gruix, per 0.45-0.50 cm. d'alt., per 0.40 cm, que era l'amplada de la rasa 100. La seva aparició s'ha produït després d'aixecar el paviment del carrer en ús i la seva capa de morter.

La construcció de la rasa ha comportat l'afectació parcial, d'aquesta secció, per poder efectuar la canalització dels cables. Per aquest motiu s'ha procedit al desmuntatge d'uns 0.25 cm. d'aquesta secció del mur.¹⁶

UE.108: Podria tractar-se d'una solera d'un dipòsit o l'enrajolat del terra d'una habitació. Degut a les reduïdes mides de la rasa, s'ens fa difícil la seva funcionalitat. Aquestes rajoles tenien unes mides aproximades de 40 cm. de llarg, 20 d'ample i 2 de gruix. L'estructura es va documentar entre 9.258 m. s. n. m.¹⁷. Cal dir que aquesta estructura ja estava afectada i malmesa per una canalització anterior de distribució d'aigua.¹⁸ No va ser necessari el seu desmuntatge, ja que no interferia en els treballs de la rasa per la canalització dels cables.

Aquesta estructura es recolçava en l'estructura **UE.115**, capa d'enlluit, que a la seva vegada cobria l'estructura **UE.105**.

UE.111: Es tracta d'una estructura afectada per les obres de canalització per l'estesa de tubs de cable elèctric. Aquesta estructura, **UE.111**, és un mur

¹⁵ Vegeu, als Annexes, "Documentació fotogràfica"

¹⁶ Vegeu, als Annexes, "Documentació fotogràfica"

¹⁷ Vegeu, als Annexes, "Documentació fotogràfica"

¹⁸ Vegeu, als Annexes, "Documentació planimètrica"

fet de pedres de mig i gran tamany, de formes irregulars, i alguns fragments de maons. Tot aixó lligat amb morter blanc de calç. Aquest mur es trobava situat, al llarg de la rasa 100 del carrer de les Magdalenes i gairabé en paral·lel amb la façana de la finca núm. 25. Va aparèixer amb una cota superior d'entre 9.515-9.335 m.s.n.m. aproximadament.¹⁹.

Les mesures que hem recollit són 2.78 metres de llarg, per 0'16 cm. d'alt., per 0'35 cm, d'amplà. No hem pogut esbrinar l'alçada total de l'estructura, a que baixava més enllà del nivell màxim de la rasa. La seva aparició s'ha produït després d'aixecar el paviment del carrer en ús i la seva capa de morter. Hem pogut constatar que aquesta estructura ja havia estat afectada parcialment, per canalitzacions recents, concretament per les la companyia de l'aigua.

La construcció de la rasa ha comportat la seva afectació parcial, per poder efectuar la canalització del cables. Per aquest motiu s'ha procedit al desmuntatge parcial de la part superior del mur d'uns 0.10 cm. d'aquesta secció del mur²⁰.

Posteriorment, hem pogut constatar, que l'esmenat mur tallava un nivell d'argiles esterils (**UE.107**), de color marró fosc.

UE.115: Cal resaltar que en la part interior estructura (**UE.105**), s'ha pogut constatar que aquest mur de pedres, estava enlluïda per una capa de morter (**UE.115**) irregular 1 cm de gruix. La part enlluïda es localitza en la part interior del mur. Les mesures que hem recollit són 0.45 cm d'alt per 0.01 cm. de gruix, i per 0.40 cm, que era l'amplada de la rasa 100; que coincideixen amb les del mur que cubria. Va aparèixer a la 9.688 m.s.n.m. aproximadament.

La construcció de la rasa ha comportat l'afectació parcial, d'aquesta secció, per poder efectuar la canalització dels cables. Per aquest motiu s'ha procedit al desmuntatge d'uns 0.25 cm. d'aquesta secció de l'enlluït²¹.

¹⁹ Vegeu, als Annexes, "Documentació fotogràfica"

²⁰ Vegeu, als Annexes, "Documentació fotogràfica"

²¹ Vegeu, als Annexes, "Documentació fotogràfica"

7. Conclusions

La intervenció arqueològica preventiva portada a terme al Carrer de les Magdalenes 21-25 i Carrer Tomas Mieres 1-5 de Barcelona, va evidenciar la presència de restes estructurals a aproximadament una profunditat d'entre 0.35 i 0.50 cm. més avall del nivell de circulació actual (per sota dels paviments en ús, les seves preparacions i un nivell de rebliment de rases, realitzades en un passat proper per a la instal·lació de serveis, format per sauló i reompliment de runes). Cal esmentar, que tres de les quatre estructures documentades van quedar afectades parcialment per les obres, ja que la canalització dels cables es va situar per sobre d'elles.

Concretament, es van localitzar dues estructures (**UE. 105, UE.115**) paral·leles a la façana de la finca núm. 25 del carrer de les Magdalenes, i una d'altra (**UE.111**), amb una llargada de prop de tres metres, ocupava la part central de la Rasa 100, i transcorria en paral·lel a les façanes del Carrer de les Magdalenes.

Possiblement, en una zona propera, a l'àrea excavada al carrer de les Magdalenes, va poder ser ocupada pel Convent de les Magdalenes. El convent es va començar a construir al 1364-65, per una comunitat de dones arrepentides. Al 1500 es van convertir en monges Agustines de Santa Maria Magdalena. El convent es trobava al carrer de les Magdalenes, molt a prop de l'actual Via Laietana i va ser enderrocat l'any 1877.

Pensem que les estructures que s'hi han localitzat (**UE.105, UE.108, UE111, EU.115**) molt probablement tenen relació amb la remodelació urbanística que va tenir lloc amb l'obertura de la Via Laietana²². Així semblen indicar-ho les seves característiques constructives: es tractaria possiblement d'un sòl i un mur d'època moderna o contemporània, ja que el tipus de confecció sembla indicar-ho (pedres i fragments de maons units amb morter de calç poc compacte de color blanquinós). La parcialitat de les estructures

²² ORRI Eva, 2004

descobertes, i a degut a les reduïdes dimensions de la rasa, en dificulten una atribució concreta.

Tot i així, no podem oblidar que aquestes estructures podrien estar vinculades a d'altres de contemporànies, que es trobaven situades a l'interior de la finca núm.25 del carrer de les Magdalenes.²³

En aquest sentit, cal dir les pròpies característiques de la intervenció (en especial l'escassa profunditat i limitada amplada de les rases), així com la inexistència de material arqueològic associat, no van facilitar la interpretació de les troballes, de manera que no va ser possible obtenir resultats més aclaridors. Serà necessari, doncs, esperar que futures intervencions arqueològiques amplii els coneixements sobre l'àrea.

²³ GRIÑÓ, Damià. 2005

8. Bibliografia

- **AA. VV. (1969-1980):** *Gran enciclopèdia catalana*. 15 vol. Edicions 62 – Enciclopèdia Catalana, S. A. Barcelona.
- **AA. VV. (1982):** *Gran geografia comarcal de Catalunya. Volum 8: El Barcelonès i el Baix Llobregat*. Fundació Enciclopèdia Catalana. Barcelona.
- **AA. VV. (1999):** *Els Barris de Barcelona. Volum I. Ciutat Vella. L'Eixample*. Ajuntament de Barcelona i Enciclopèdia Catalana. Barcelona.
- **AJUNTAMENT DE BARCELONA:** *Barcelonaguia*.
<<http://www.bcn.es/cgi-guia/guiamap4/cgi-guia/?actives=&plant=capes4c&idioma=0&calle=pintor+fortuny&numero=1-3&calle2=>
- **AJUNTAMENT DE BARCELONA:** *Nomenclàtor dels carrers*.
<<http://www.bcn.es/nomenclator/catala/cerca/welcome.htm>
- **AMADES, Joan (1984):** *Històries i llegendes de Barcelona. Passejada pels carrers de la ciutat vella. Volum I*. Edicions 62. Barcelona.
- **CARANDINI, Andrea (1997):** *Historias en la tierra. Manual de excavación arqueológica*. Crítica. Barcelona.
- **CARRERAS i CANDI, Francesc (dir.) [1913-1918]:** *Geografia General de Catalunya. La ciutat de Barcelona*. Establiment editorial de Albert Marín. Barcelona.
- **CIRICI, Alexandre (1975):** *Barcelona pam a pam*. Ed. Teide 7ª edició (1985). Barcelona.
- **CUBELES i BONET, Albert; i PUIG i VERDAGUER, Ferran (2004):** “Les fortificacions de Barcelona”. A: AA. VV. *Abajo las murallas!!! 150 anys de l'enderroc de les muralles de Barcelona*. Institut de Cultura - Museu d'Història de la Ciutat - Ajuntament de Barcelona. Barcelona.

- **FABRE, Jaume; i HUERTAS CLAVERIA, Josep Maria (1977):** *Tots els barris de Barcelona. Volum V: L'Eixample i la Barcelona Vella.* Edicions 62. Barcelona.
- **GARCIA ESPUCHE, Albert; i GUÀRDIA BASSOLS, Manuel (1986):** *Espai i societat a la Barcelona pre-industrial.* Edicions de la Magrana. Barcelona.
- **GENERALITAT DE CATALUNYA. DEPARTAMENT DE POLÍTICA TERRITORIAL I OBRES PÚBLIQUES:** *Hipermapa. Atlas electrònic de Catalunya.* Data de la darrera actualització: 24/11/2005. <<http://www10.gencat.net/ptop/AppJava/cat/actuacions/territori/hipermapa.jsp>.
- **GRIÑÓ, Damià (2005):** *Memòria de la intervenció arqueològica al solar del carrer Magdalenes 25. Barcelona (Ciutat Vella).* Del 2 al 26 de novembre del 2004. Del 13 al 31 de desembre de 2004. Del 21 de març al 8 d'abril de 2005. Codi MHCB: 046/04-039/05.
- **HARRIS, Edward C. (1991):** *Principios de estratigrafía arqueológica.* Crítica. Barcelona.
- **HURTADO, Víctor; MESTRE, Jesús; i MISERACHS, Toni (1995):** *Atlas d'història de Catalunya.* Edicions 62. Barcelona.
- **ORRI TERRADO, Eva (2004):** *Memoria de la intervenció arqueològica efectuada als carrers de Via Laietana, 61, Via Laietana 49-71, 56-66; C/.Comtal 31-37; C/.de les Magdalenes 12-14 i C/. Tomàs Mieres 5-7 de Barcelona.* 5 de Febrer a l'11 d'abril del 2003. Codi. MHCB 025/03. Agost 2004.
- **SANZ PARERA, Miquel (1988):** *El Pla de Barcelona. Constitució i característiques físiques.* Amelia Romero, editora. Sant Cugat del Vallès.

ANNEXES

Repertori estratigràfic

Documentació gràfica

- **Documentació fotogràfica**
- **Documentació planimètrica**

Repertori estratigràfic

Fitxa d'unitat estratigràfica				U. E. : 101.
Sector: Rasa 100.		Codi MHCB: 004/07	Cronologia: Contemporània.	
DEFINICIÓ :	Paviment actualment en ús al carrer de les Magdalenes núm. 21-25			
DESCRIPCIÓ :	Lloses de ciment de 40x40x5 cm. Es va documentar aproximadament a 10.038-10.035 m. s. n. m.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		És reblert per	
	Cobreix a	102.	És cobert per	
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'unitat estratigràfica				U. E. : 102.
Sector: Rasa 100.		Codi MHCB: 004/07	Cronologia: Contemporània.	
DEFINICIÓ :	Preparació del paviment actualment en ús al carrer de les Magdalenes núm. 21-25			
DESCRIPCIÓ :	Capa de morter de ciment d'uns 5 cm. de potència. Es va documentar aproximadament a 9.988 m. s. n. m.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		És reblert per	
	Cobreix a	103.	És cobert per	101.
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'unitat estratigràfica			U. E. : 103.	
Sector: Rasa 100.		Codi MHC B: 004/07	Cronologia: Contemporània.	
DEFINICIÓ :	Preparació del paviment actualment en ús al carrer de les Magdalenes núm. 21-25			
DESCRIPCIÓ :	Formigó de ciment d'uns 15 cm. de potència Es va documentar aproximadament a 9.838 m. s. n. m.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	113
	Rebleix a		És reblert per	
	Cobreix a	104.	És cobert per	102.
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'unitat estratigràfica			U. E. : 104.	
Sector: Rasa 100.		Codi MHC B: 004/07	Cronologia: Contemporània.	
DEFINICIÓ :	Nivell de rebliment de rases de servei recents.			
DESCRIPCIÓ :	Sauló de color ataronjat. Cobria serveis contemporanis. L'estrat s'estenia més enllà de la cota màxima de profunditat de la rasa (es documentà a 9.83 m. s. n. m., aproximadament).			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	110
	Rebleix a		És reblert per	
	Cobreix a	105, 108,110,111	És cobert per	103
	Talla a		Tallat per	109
	Es recolza a	113,114, 115	Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'unitat estratigràfica		U. E. : 105.	
Sector: Rasa 100.		Codi MHCB: 004/07	Cronologia: Moderna o contemporània.
DEFINICIÓ :	Estructura mur		
DESCRIPCIÓ :	<p>Mur fet de pedres de mig i gran tamany, de formes irregulars. Tot aixó lligat amb morter blanc de calç. Va aparèixer amb una cota superior de 9.708 m.s.n.m. aproximadament. Les mesures que hem recollit són 0.38-0.40 cm. de gruix, per 0.45-0.50 cm. d'alt., per 0.40 cm, que era l'amplada de la rasa 100. La seva orientació era N-S.</p> <p>La construcció de la rasa ha comportat l'afectació parcial, d'aquesta secció, per poder efectuar la canalització dels cables. Per aquest motiu s'ha procedit al desmuntatge d'uns 0.25 cm. d'aquesta secció del mur.</p>		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a
	Rebleix a		És reblert per
	Cobreix a		És cobert per
	Talla a	104	Tallat per
	Es recolza a		Se li recolza
	S'entrega a		Se li entrega
			104
			112, 115

Fitxa d'unitat estratigràfica		U. E. : 106.	
Sector: Rasa 100.		Codi MHCB: 004/07	Cronologia: Moderna o contemporània.
DEFINICIÓ :	Retall		
DESCRIPCIÓ :	Retall del mur UE.105 . Va aparèixer amb a 9.238 m.s.n.m.		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a
	Rebleix a		És reblert per
	Cobreix a		És cobert per
	Talla a	104, 107	Tallat per
	Es recolza a		Se li recolza
	S'entrega a		Se li entrega

Fitxa d'unitat estratigràfica			U. E. : 107.	
Sector: Rasa 100.		Codi MHC B: 004/07	Cronologia: Moderna o contemporània.	
DEFINICIÓ :	Nivell d'argiles			
DESCRIPCIÓ :	Nivell argiles de color marró fosc. Va aparèixer amb una cota que oscil.lava entre 9.425-9.445 m.s.n.m. aproximadament.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		És reblert per	
	Cobreix a		És cobert per	104, 110
	Talla a		Tallat per	105, 106, 110
	Es recolza a	106	Se li recolza	111
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'unitat estratigràfica			U. E. : 108.	
Sector: Rasa 100.		Codi MHC B: 004/07	Cronologia: Moderna o contemporània.	
DEFINICIÓ :	Paviment i/o enrajolat			
DESCRIPCIÓ :	Podria tractar-se d'una solera d'un dipòsit o l'enrajolat del terra d'una habitació. Aquestes rajoles tenien unes mides aproximades de 40 cm. de llarg, 20 d'ample i 2 de gruix. L'estructura es va documentar entre 9.258 m. s. n. m. Cal dir que aquesta estructura ja estava afectada i malmesa per una canalització anterior de distribució d'aigua. No va ser necessari el seu desmuntatge, ja que no interferia en els treballs de la rasa per la canalització dels cables.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		És reblert per	
	Cobreix a	107	És cobert per	104, 110
	Talla a		Tallat per	109
	Es recolza a	115	Se li recolza	114
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'unitat estratigràfica				U. E. : 109.
Sector: Rasa 100.		Codi MHCB: 004/07	Cronologia: Contemporània.	
DEFINICIÓ :	Retall			
DESCRIPCIÓ :	Retall per la conducció d'una tuberia d'aigua Va aparèixer amb a 9.238 m.s.n.m.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		És reblert per	110
	Cobreix a		És cobert per	
	Talla a	104, 107, 108	Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'unitat estratigràfica				U. E. : 110.
Sector: Rasa 100.		Codi MHCB: 004/07	Cronologia: Contemporània.	
DEFINICIÓ :	Nivell de rebliment de rases de servei recents.			
DESCRIPCIÓ :	Sauló i sorres de color ataronjat fosc, amb restes de materials constructius, que cobria serveis contemporanis. Es documentà a 9.788 m. s. n. m.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	104
	Rebleix a	109	És reblert per	
	Cobreix a	108	És cobert per	103
	Talla a		Tallat per	109
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'unitat estratigràfica			U. E. : 111.	
Sector: Rasa 100.		Codi MHCB: 004/07	Cronologia: Moderna o contemporània.	
DEFINICIÓ :	Estructura-mur			
DESCRIPCIÓ :	<p>Es un mur fet de pedres de mig i gran tamany, de formes irregulars, i alguns fragments de maons. Tot aixó lligat amb morter blanc de calç. Va aparèixer amb una cota superior d'entre 9.515-9.335 m.s.n.m. aproximadament</p> <p>Les mesures que hem recollit són 2.78 metres de llarg, per 0'16 cm. d'alt., per 0'35 cm, d'ampla</p> <p>Aquesta estructura ja havia estat afectada parcialment, per canalitzacions recents, concretament per les la companyia de l'aigua.</p> <p>La construcció de la rasa ha comportat la seva afectació parcial, per poder efectuar la canalització del cables. Per aquest motiu s'ha procedit al desmuntatge parcial de la part superior del mur d'uns 0.10-0.15 cm. d'aquesta secció del mur.</p>			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		És reblert per	
	Cobreix a		És cobert per	104, 110
	Talla a		Tallat per	104, 107, 109
	Es recolza a	104,107,110	Se li recolza	103, 113
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'unitat estratigràfica			U. E. : 112.	
Sector: Rasa 100.		Codi MHCB: 004/07	Cronologia: Contemporània.	
DEFINICIÓ :	Nivell de formigó façana finca Magdalenes, 25.			
DESCRIPCIÓ :	<p>Formigó fonamentació façana, que s'extenia per darrerra UE.105. Creiem que s'extem més enllà de la cota màxima de la rasa 100.</p> <p>Es va documentar aproximadament a 10.028 m. s. n. m.</p>			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a	109	És reblert per	
	Cobreix a	108	És cobert per	
	Talla a	101, 102, 103,104	Tallat per	
	Es recolza a	105	Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'unitat estratigràfica			U. E. : 113.
Sector: Rasa 100.	Codi MHC B: 004/07	Cronologia: Contemporània.	
DEFINICIÓ :	Nivell de formigó de fomentació.		
DESCRIPCIÓ :	Formigó de fonamentació de la vorada i calçada del carrer Magdalenes. Es va documentar aproximadament a 9.898 m. s. n. m.		
MATERIAL DIRECTOR :			
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a	103	Equivalent a
	Rebleix a		És reblert per
	Cobreix a	114	És cobert per
	Talla a	103,104	Tallat per
	Es recolza a		Se li recolza
	S'entrega a		Se li entrega

Fitxa d'unitat estratigràfica			U. E. : 114.	
Sector: Rasa 100.	Codi MHC B: 004/07	Cronologia: Contemporània.		
DEFINICIÓ :	Nivell de rebliment.			
DESCRIPCIÓ :	Nivell de argiles, amb bossades de sauló, sorres i restes de material constructiu (runa, maons, plàstics) contemporani. Segurament forma part de a preparació previa a l'enquitranada del carrer de les Magdalenes. L'estrat s'estenia més enllà de la cota màxima de profunditat de la rasa (es documentà a 9438 m. s. n. m., aproximadament).			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		És reblert per	
	Cobreix a		És cobert per	113
	Talla a	101, 102, 103,104, 107,108	Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'unitat estratigràfica			U. E. : 115.	
Sector: Rasa 100.		Codi MHCB: 004/07	Cronologia: Moderna o contemporània.	
DEFINICIÓ :	Enlluït			
DESCRIPCIÓ :	Enlluït de ciment 1 cm de gruix en la part interior de l'UE.105. Les mesures que hem recollit són 0.45 cm d'alt per 0.01 cm. de gruix, i per 0.40 cm, que era l'amplada de la rasa 100; que coincideixen amb les del mur que cubria. La construcció de la rasa ha comportat l'afectació parcial, d'aquesta secció, per poder efectuar la canalització dels cables. Per aquest motiu s'ha procedit al desmuntatge d'uns 0.25 cm. d'aquesta secció de l'unlluït Es va documentar aproximadament a 9.688 m.s.n.m.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		És reblert per	
	Cobreix a	105	És cobert per	104
	Talla a	107,108	Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'unitat estratigràfica			U. E. : 201.	
Sector: Rasa 200.		Codi MHCB: 004/07	Cronologia: Contemporània.	
DEFINICIÓ :	Paviment actualment en ús que uneix el carrer de les Magdalenes i carrer Tomas Mieres.			
DESCRIPCIÓ :	Lloses de pedra de 40x40x5 cm., al carrer de les Magdalenes. Panot de 20x20x4cm., al carrer Tomas Mieres. Es van documentar aproximadament a 10.035 m. s. n. m. i 9.850 m. s. n. m., respectivament.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		És reblert per	
	Cobreix a	202.	És cobert per	
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'unitat estratigràfica				U. E. : 202.
Sector: Rasa 200.		Codi MHCB: 004/07	Cronologia: Contemporània.	
DEFINICIÓ :	Preparació del paviment actualment en ús al carrer de les Magdalenes i carrer Tomas Mieres.			
DESCRIPCIÓ :	Capa de morter de ciment d'uns 5 cm. de potència. Es va documentar aproximadament a 9.89 m. s. n. m.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		És reblert per	
	Cobreix a	203.	És cobert per	201.
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'unitat estratigràfica				U. E. : 203.
Sector: Rasa 200.		Codi MHCB: 004/07	Cronologia: Contemporània.	
DEFINICIÓ :	Preparació del paviment actualment en al carrer de les Magdalenes i carrer Tomas Mieres.			
DESCRIPCIÓ :	Formigó de ciment d'uns 10 cm. de potència. Es va documentar aproximadament a 9.79 m. s. n. m.			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		És reblert per	
	Cobreix a	204.	És cobert per	202.
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Fitxa d'unitat estratigràfica			U. E. : 204.	
Sector: Rasa 200.		Codi MHCB: 004/07	Cronologia: Contemporània.	
DEFINICIÓ :	Nivell de rebliment de rases de servei recents.			
DESCRIPCIÓ :	<p>Rebliment de sauló de color ataronjat fosc, sorres, bossades d'argila vermella amb toturà, tot barrejat amb restes de material constructiu contemporani (runa, quitrà, totxos, plàstics, maons) i canalitzacions actuals.</p> <p>Cal destacar que dins la runa varem trobar restes de pedres i maons amb restes de morter blanc de calç. Possiblement es tracti de restes d'antigues estructures (segle XIX?) desmuntades per poder fer la canalització d'aigua i gas, que actualment passen per aquest sector de subsòl. Tot plegat cobria serveis contemporanis.</p> <p>L'estrat es documentà a 9.69 m. s. n. m., aproximadament, i s'estenia més enllà de la cota màxima de profunditat de la rasa, que era de 0.70cm.</p>			
MATERIAL DIRECTOR :				
SEQÜÈNCIA FÍSICA :	Igual a		Equivalent a	
	Rebleix a		És reblert per	
	Cobreix a		És cobert per	203.
	Talla a		Tallat per	
	Es recolza a		Se li recolza	
	S'entrega a		Se li entrega	

Documentació fotogràfica

Fotografia núm. 1.

Vista general del Carrer de Les Magdalenes on es va efectuar la rasa 100, mirant al sud.

Fotografia núm. 2.

Obrers treballant amb el martell compressor i la pala a la rasa 100. Fotografia realitzada mirant oest, davant el núm 25 del C/.de les Magdalenes.

Fotografia núm. 3.

Rasa 100. Apacició de l'UE.105, UE.108 i UE.115. Fotografia realitzada mirant l'oest, davant el núm 25 del C/ de les Magdalenes.

Fotografia núm. 4.

Rasa 100. Detall del mur l'UE.105 i i la capa d'enllüit UE.115. Fotografia realitzada mirant l'oest, davant el núm 25 del C/ de les Magdalenes.

Fotografia núm. 5.

Rasa 100. Detall de la solera i/o enrajolat l'UE.108. Es pot observar la seva afectació per la conducció actual del ramal de l'aigua.

Fotografia mirant al nord, davant el núm 25 del C/.de les Magdalenes.

Fotografia núm. 6.

Rasa 100. Estructura UE.111. Fotografia efectuada mirant al nord. Fotografia mirant al nord, davant el núm 23-25 del C/.de les Magdalenes.

Fotografia núm. 7.

Rasa 100. Detall de l'estructura UE.111 i del sòl d'argila UE.107. Fotografia mirant al sud, davant el núm 23-25 del C/.de les Magdalenes.

Fotografia núm. 8.

Rasa 100. Estructures l'UE.105, UE.108 i UE.115, després del desmuntatge parcial. Fotografia realitzada mirant l'oest, davant el núm 25 del C/.de les Magdalenes.

Fotografia núm. 9.

Rasa 100. Detall de l'estructures l'UE.105, UE.108 i UE.115, després del desmuntatge parcial. Fotografia realitzada mirant l'oest, davant el núm 25 del C/.de les Magdalenes.

Fotografia núm. 10.

Rasa 100. Desmuntatge parcial de l'estructura l'UE.111. Fotografia realitzada mirant al sud , davant el núm 23-25 del C/.de les Magdalenes.

Fotografia núm. 11.

Rasa 100. Desmuntatge parcial de l'estructura l'UE.111. Fotografia realitzada mirant al sud , davant el núm 23-25 del C/.de les Magdalenes.

Fotografia núm. 12.

Rasa 100. Estructura UE.105, UE.108 i UE.115, després de la seva protecció amb sauló i la posterior estesa de cable elèctric.

Fotografia realitzada mirant l'oest, davant el núm 25 del C/.de les Magdalenes.

Fotografia núm. 13.

Rasa 100. Estructura UE.111, després de la seva protecció amb sauló i la posterior estesa de cable elèctric.

Fotografia realitzada mirant al nord, davant el núm 23-25 del C/.de les Magdalenes.

Documentació fotogràfica

Fotografia núm. 14.

Vista general de la zona on es va efectuar la rasa 200, mirant al est. No es va poder obtenir una foto del carrer amb més detall, ja que en ell es troben les dependències de la Policia Nacional.

Fotografia núm. 15.

Rasa 200. Obrer treballant amb el pic i la pala en l'obertura de la rasa.
Fotografia realitzada mirant l'oest, davant el núm 2-6 del C/.Tomàs Mieres.

Fotografia núm. 16.

Rasa 200. Obrers treballant amb martell copmpressor, el pic i la pala en l'obertura de la rasa. Fotografia realitzada mirant l'est, davant núm 2-6 del C/.Tomàs Mieres.

Fotografia núm. 17.

Rasa 200. Nivell de màxima profunditat, després de la seva protecció amb sauló i la posterior estesa de cable elèctric.

Fotografia realitzada mirant l'oest, davant el núm 2-6 del C/.Tomàs Mieres

Documentació fotogràfica

Fotografia núm. 14.

Vista general de la zona on es va efectuar la rasa 200, mirant al est. No es va poder obtenir una foto del carrer amb més detall, ja que en ell es troben les dependències de la Policia Nacional.

Fotografia núm. 15.

Rasa 200. Obrer treballant amb el pic i la pala en l'obertura de la rasa.
Fotografia realitzada mirant l'oest, davant el núm 2-6 del C/.Tomàs Mieres.

Fotografia núm. 16.

Rasa 200. Obrers treballant amb martell copmpressor, el pic i la pala en l'obertura de la rasa. Fotografia realitzada mirant l'est, davant núm 2-6 del C/.Tomàs Mieres.

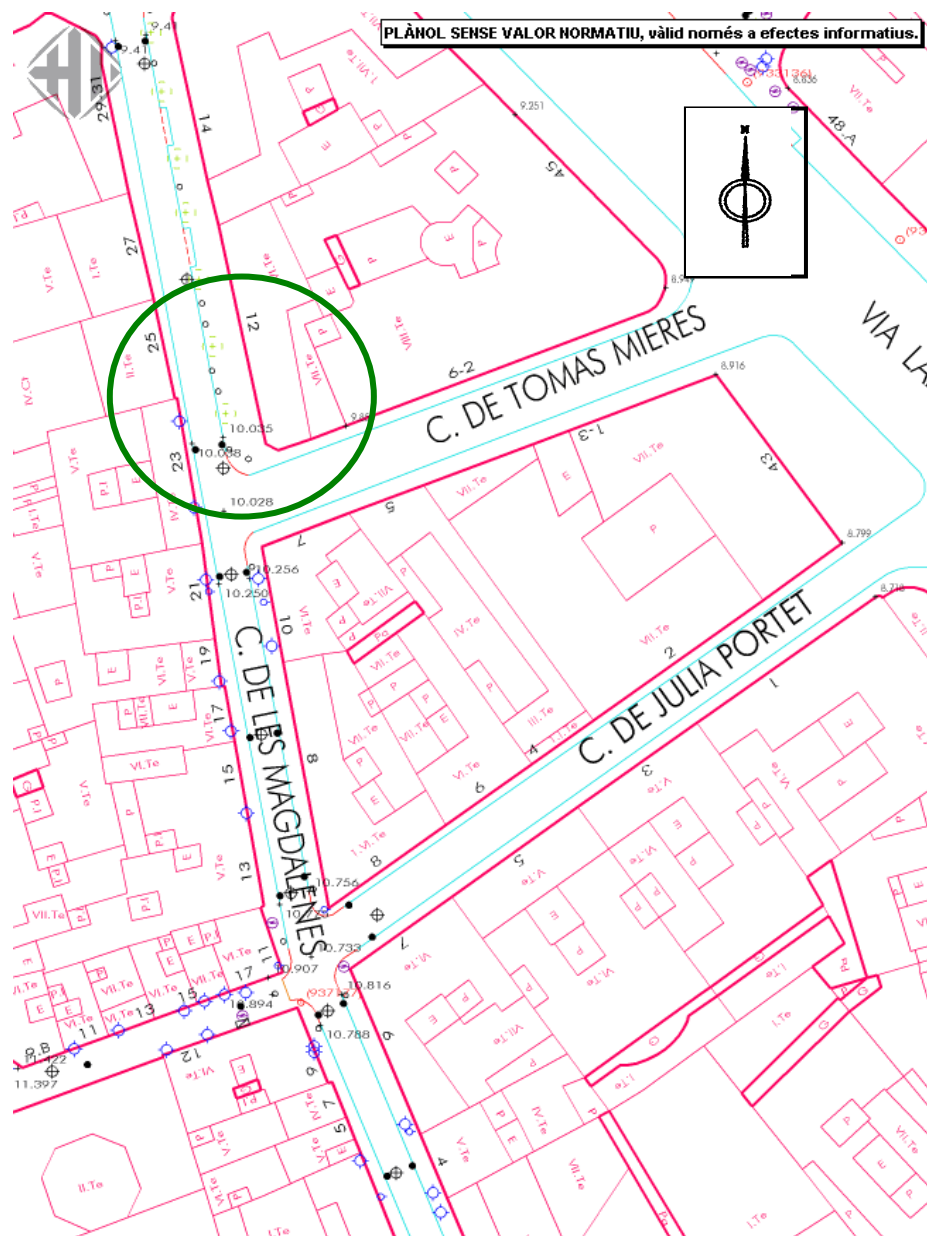
Fotografia núm. 17.

Rasa 200. Nivell de màxima profunditat, després de la seva protecció amb sauló i la posterior estesa de cable elèctric.

Fotografia realitzada mirant l'oest, davant el núm 2-6 del C/.Tomàs Mieres

Documentació planimètrica

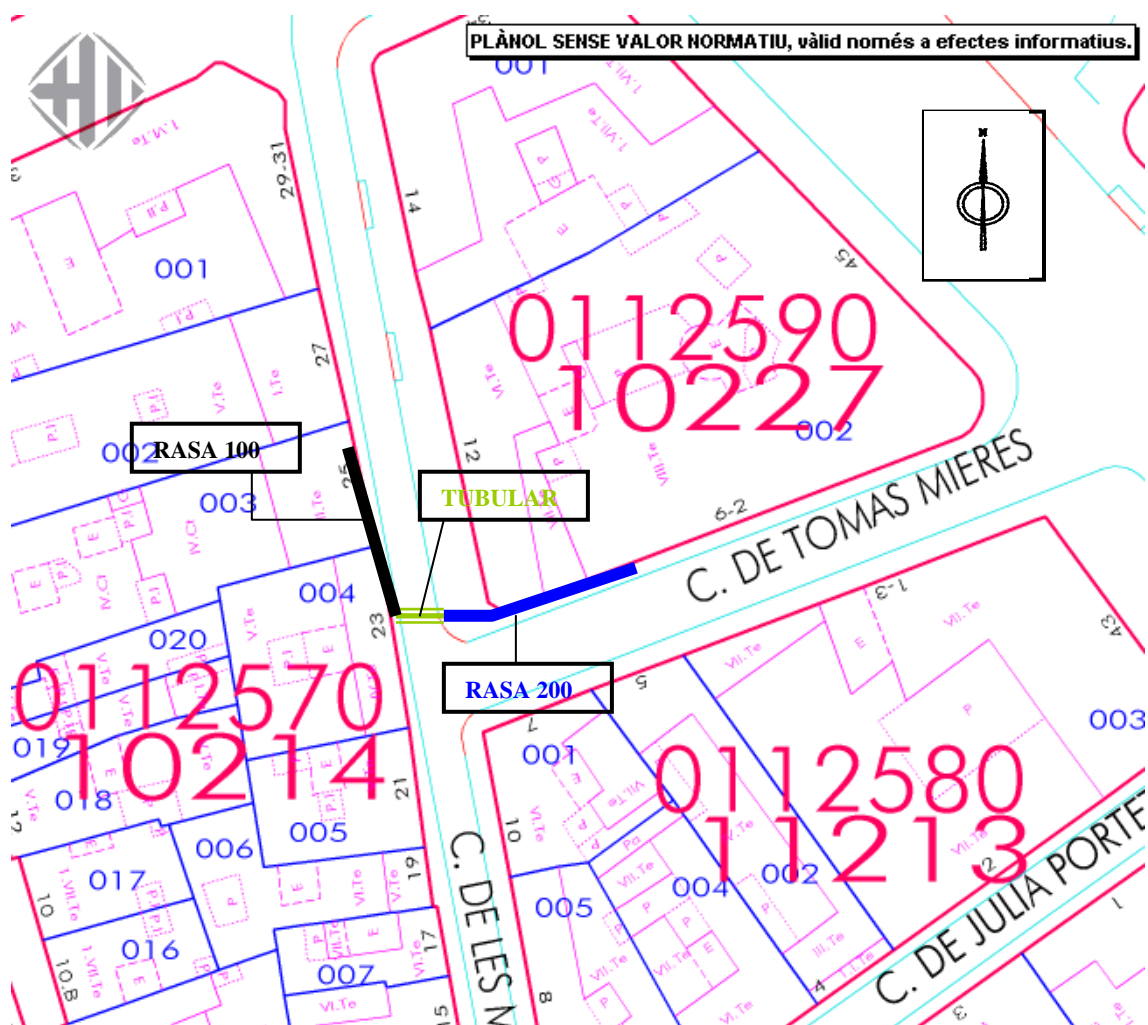
Documentació planimètrica

Localització: C. de Tomàs Mieres, 5 (Dt. 1: CIUTAT VELLA)	Escala aprox.: 1/1000
Ref. cadastral: 1121302DF3812A. Full 1/500: P177 (actual.: 24/01/2007)	Data emissió: 28/01/2007

Figura A.

En verd, zona objecte de la intervenció arqueològica preventiva. E1/1000

Localització: C. de Tomàs Mieres, 7 (Dt. 1: CIUTAT VELLA)
Ref. cadastral: 1121301DF3812A. Full 1/500: P177 (actual.: 06/03/2007)

Escala aprox.: 1/500
Data emissió: 7/03/2007

Figura B.

En diferents colors, les rases objecte de la intervenció arqueològica preventiva:
En groc la Rasa 100, en blau la Rasa 200 i en verd la tubular existent al C. Magdalenes.

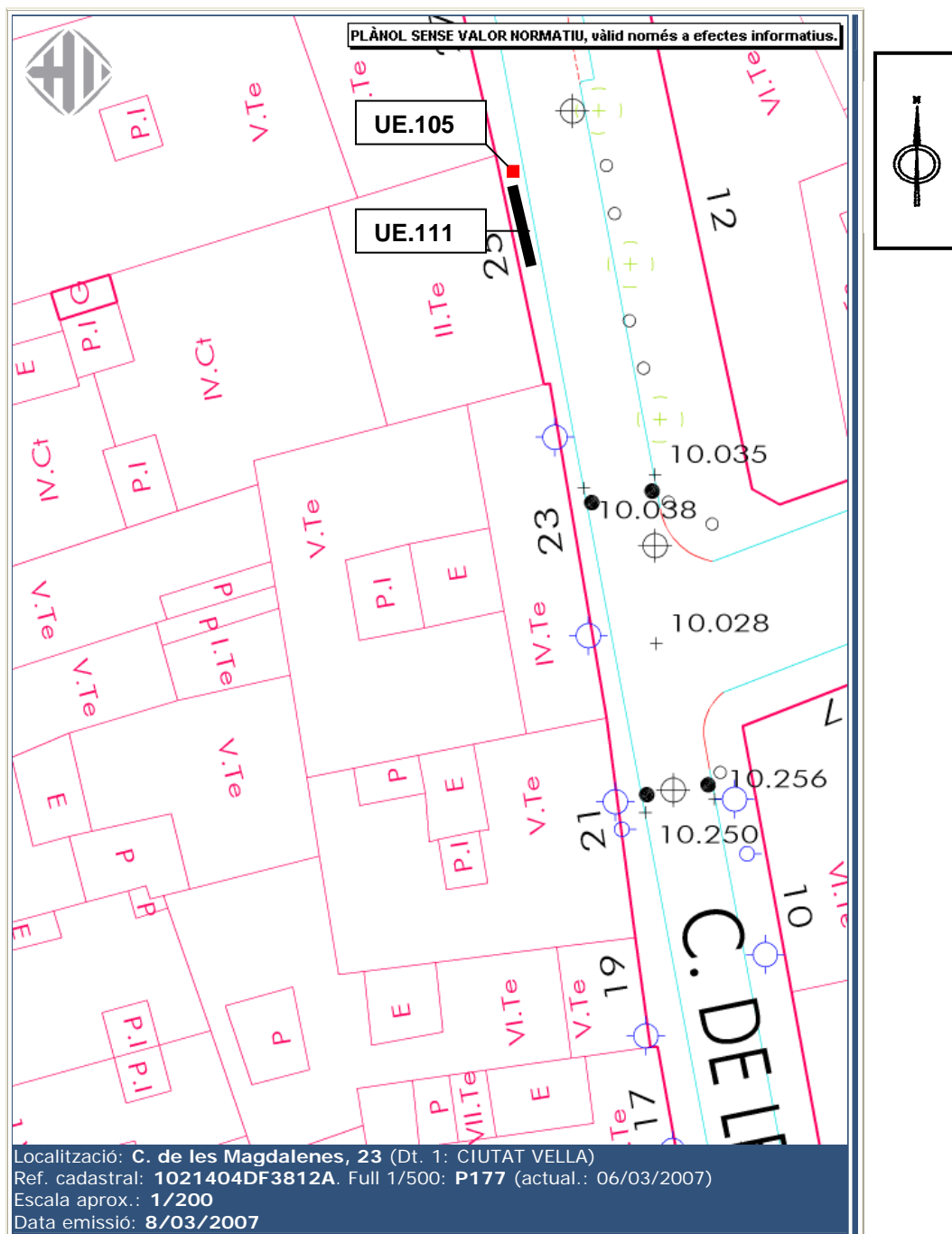
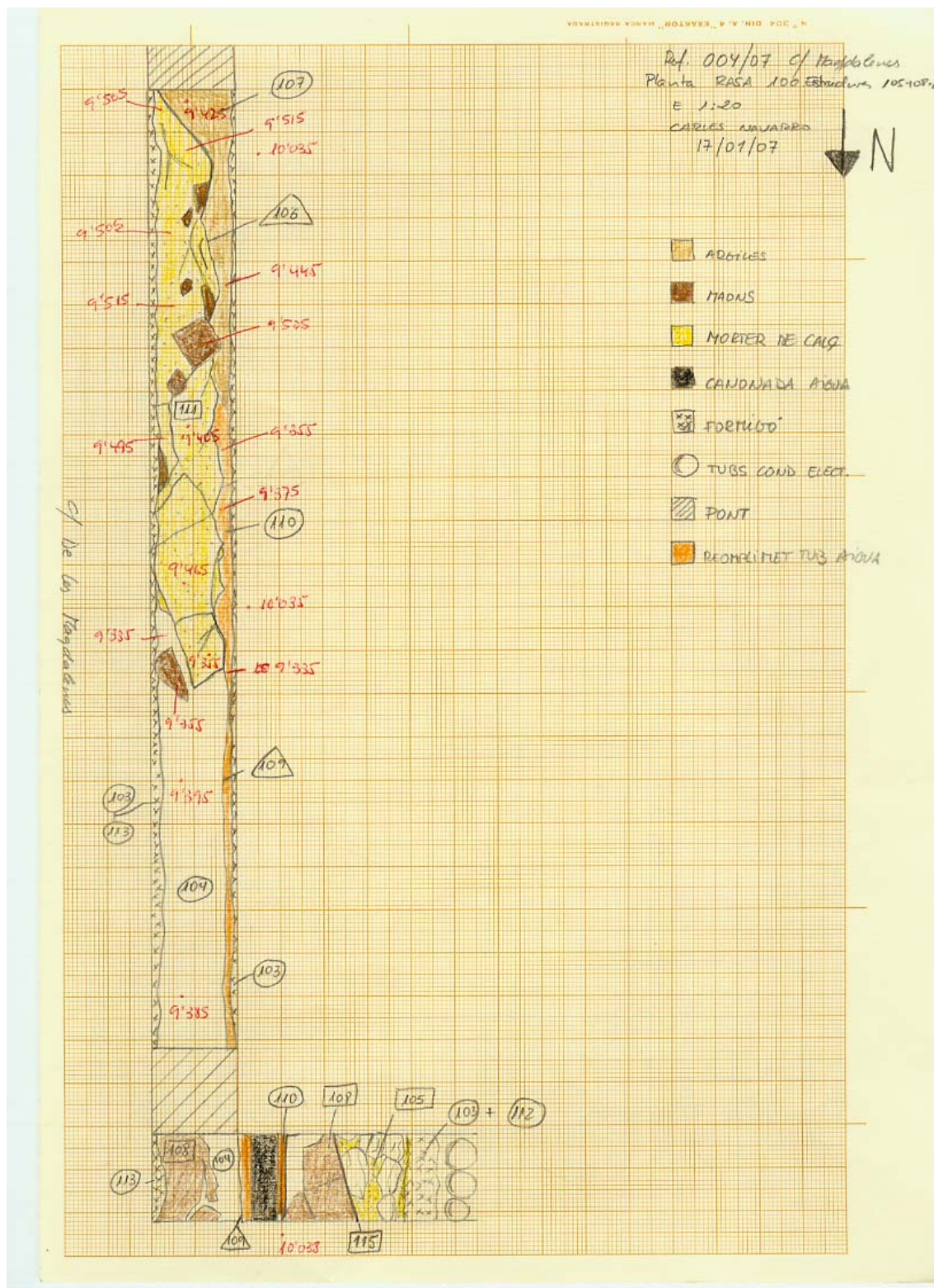

Figura C.

En diferents colors, les estructures aparegudes a la Rasa 100.

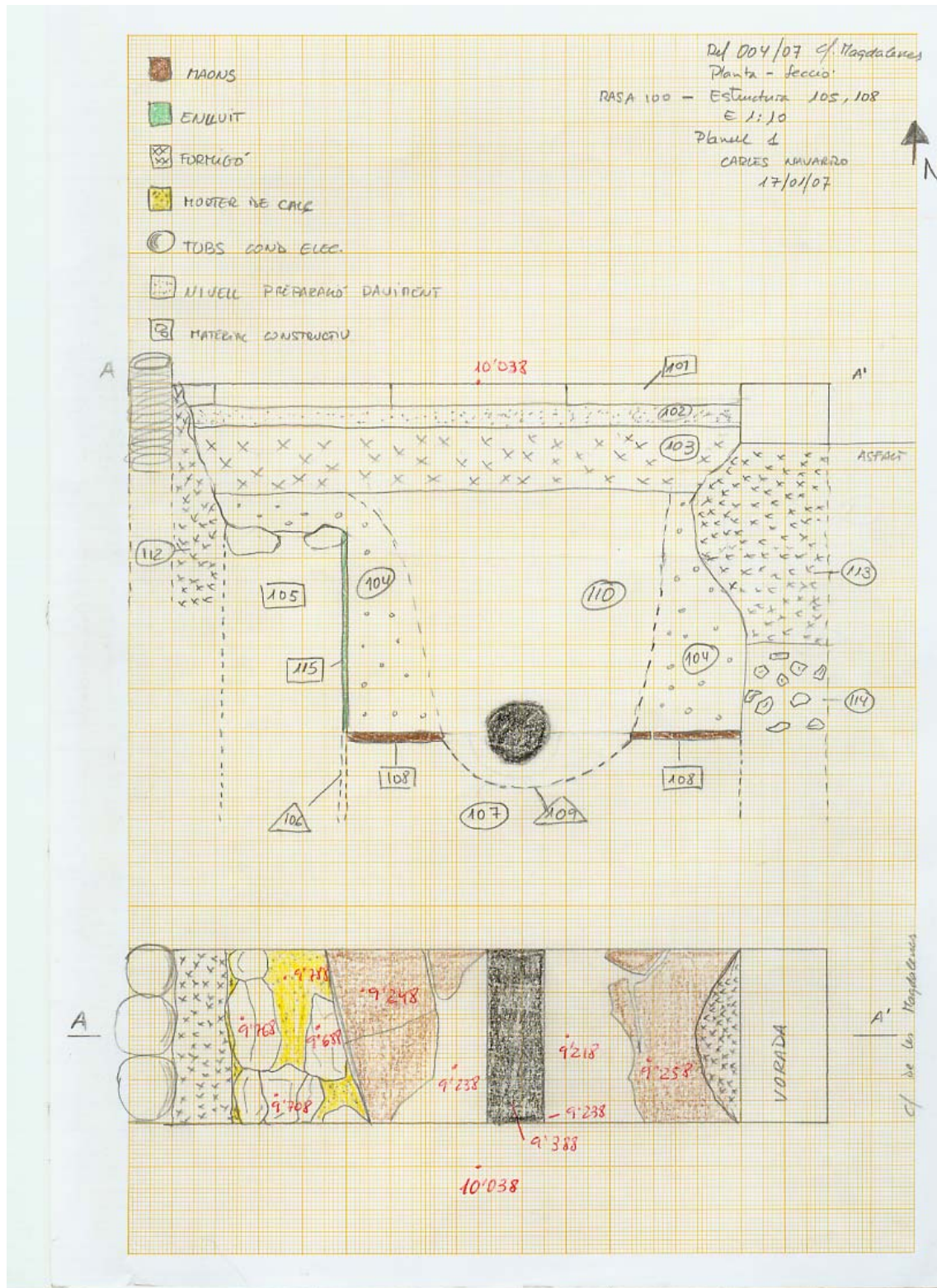
Dibuix 1

Planta rasa 100 amb les estructures UE.105, UE.108, UE.111

Dibuix 2

Planta i secció: rasa 100 amb les estructures UE.105, UE.108

Dibuix 3

Planta i secció: rasa 100 amb les estructures UE.105, UE.108, després del seu desmuntatge parcial.

Ref 004/07 de Magdalenes
"kenn"
RASA 100 - Estructura 105 - Desmuntatge
E 1:10
Plànol 2
CARLES NAVARRO
19/01/07

